

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fll. Negyedévre . . . 3 kor. — fll.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fll. Negyedévre . . . 4 kor. 50 fll.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

**A katonai javaslatok miatt.
Kilépések a szabadelvűpártból.**

— Fővárosi tudósítónktól. —

A Ház mai ülését a függetlenségi-párt kiváló tagja Komjáthy Béla beszélte ki. A bal és szélsőbal élénk figyelemmel kísérte a szónokot, a kinek erős argumentumait, melylyel a tulajdonoldalt igyekezett meggyőzni a javaslat terhes következményeiről, a bal és szélsőbal nagy tetszéssel kísérte és hatalmas tanulmányát élénk éljenzéssel és tapsal honorálta. A szabadelvűpárton unalmasan hallgatták a feljők röpködő vádakát s csak néha-néha látszott egy kis érdeklődés, akkor, a midőn Komjáthy a választók megbizásáról szólott.

Annál élénkebb volt a folyosó, mely még mindig gróf Zichy Jenő tegnapi beszédének hatása alatt állt. A hazafias főurat megjelenésekor meleg ovációban részesítették.

Hire jár annak, hogy a folyosón már napok óta megy az

elégedetlenség a szabadelvűpárt több tagjainál, mert a javaslatok elve és ígéretével, melyet választóinak tett ellenkezik.

Később, már nevekkel is állottak elő: gróf Bethlen Bálint, Pintér Gyula, Gorove László és Lendl Adolf képviselők lennének azok, kik a javaslatokat semmi szín alatt megszavazni nem akarnák s inkább készek kilépni a szabadelvű pártból.

Beszélik, hogy az elégedetlenek közt a volt nemzeti pártnak egy oszlopos tagja is szerepelt, de ez utóbbi illetékes helyről oly kielégítő felvilágosítást kapott, hogy szándékától elállott.

Mindezek azt mutatják, hogy Zichynek követői is lesznek még. Az ellenzék hüen ragaszkodik a javaslatok megobstruálásához. — Ujabban Bakonyi Samu, Darányi Ferencz, Beóthy Ákos, Kapottsfly Jenő, Ilyés Bálint, Kelemen Béla és gróf Benyovszky Sándor iratkoztak fel.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Elnök: Apponyi Albert gróf.

Az ülés megnyitása után a napi-rendre tértek át az ujjonezjavaslatok folytatolagos tárgyalására.

Komjáthy Béla: Elvei és törekvései vannak, melyet maga elé czélul kitűzött s azokból engedni sohasem fog. (Helyeslés a szélsőbalon.) Ez elvek és törekvések oda csuesorodnak ki, hogy önálló, szabad, független Magyarországot akar teremteni. (Élénk helyeslés a szélsőbalról.) Ezt a 67-es alapon elérni nem lehet, (Ugy van! a szélsőbalon.) ezért e politikának mindig ellensége volt és lesz. Nemzeti haderő nélkül, amint azt a Ház tisztelt elnöke egyik régebbi beszédében igen helyesen kifejtette, független ország nem lehet. (Ugy van!) Ha a nemzeti haderő fejlesztéséről volna szó, nem zárkozna el az áldozatok meghozásáig. Hiszi, hogy pártkülönbség nélkül elismerik azt, hogy az a nemzet, melynek nincs önálló hadserege, mely nem független, nem nyugszik erős alapokon. A közös hadsereg a mi erőnknek fogyasztása. Ellentétben áll mindennel, ami magyar szellemmel, kulturával, aspirációival. (Ugy van!) Hivatkozhatna e tekintetben a Ház elnökének fejtegetésére a legutóbbi véderő vita alkalmával, de nem teszi, mert ugyis ösmeretesek azok. Annak a pártnak, melylyel büszkeséggel tagja, (Eljensés a szélsőbalon.) mindig a tárgyi-

Logika.

Dumanet közlegény megrokkant egészség helyreállítása ezimén szabadságot kapott. A mikor holmiját a kincstári raktárba szállították, sehol sem találták a puskáját. Hiába minden kutatás, a puska nincs sehol.

A kapitány, a mikor a jelentést hallotta, maga elé hívatta az őrmestert.

— Őrmester, — minden áron elő kell teremtenünk azt a puskát.

— Igenis, kapitány ur!

— Menjen, intézkedjék, aztán jelentse nekem az eredményt.

— Igenis, kapitány ur!

Jobbra arcz, indulj... az őrmester maga lát a kutatáshoz, felforgatja a legénység szobáját, a folyosókat, a kaszárnyaudvart, semmi eredmény. Dumanet puskáját nem lel sehol.

Az őrmester jelentést tesz a kapitánynak, hogy a puska elveszett.

— Az nekem mindegy! — kiált a kapitány. — Keresse meg. Ha a föld alól is, elő kell kerülni annak a puskának. Értette? Különben 15 napi kaszárnyáristomot kap. Értette?

Az őrmester, a düh legmagasabb fokával, lemegy másodsor is az udvarba, újra keres, fölforgat mindent miközben félelmetesen csikorog mind a harminczkét foga.

Trombitaszó. Felváltják a szolgálatot.

A trombitásnak, a ki az udvarba jött, rossz képe van. Az őrmesternek első tekintetre nem tetszik. Ez az ember jókor jött!

— Lardinet!

— Őrmester ur?

— Jöjjön ide; egy-kettő!

— Itt vagyok, őrmester ur!

— Vigyázz!

— Utálat! Csupa folt, pecsét a ruhája. No majd megkeféllek, fiam; majd megkeféllek!

Néhány pillanatnyi gondolkodás.

— Lardinet, mondja csak, ismeri maga Dumanet-t? . . . Helyes! Az a fiezkó most szabadságon van és nem találjuk meg a puskáját. Menjen és keresse meg; negyed óra mulva itt legyen. A száma: 54,425.

— De, őrmester ur, én nem tudom, hogy hol van a puska.

— Hogyan, nem tudja?

— Nem, őrmester ur.

— De tudnia kell!

— De, őrmester ur, én azt hittem...

— Hallgasson! Itt nem létezik

hinni. A hinni ige nincs a katonai szótárban!

— De . . .

— Ezer ördög és pokol! Hallgass!

Ha egy negyed óra mulva el nem hozza a puskát, négy napra lecsukatom. Jobbra át! indulj! . . .

Lardinet kétségbe volt esve. Ma éjszakára szabadságot kapott. Lánczhordta, teremtette! Mit fog szólni Elodie, ha hiába vár rám?

Határtalan elkeseredéssel indul a folyosóra, véletlenül benyit egy sötét fülkébe és a szeme megcsillan valami fényes szerszámon.

Egy elhagyott puska!

Megfogja, megnézi. Oh! szerenese; 54,425, a Dumanet puskája! Istenem, ez nagy dolog! Gyorsan, hamar el kell vinni az őrmesterhez! Hopp, épen ott áll az udvarban!

— Őrmester ur, jelentem, megtaláltam a puskát!

— Mit??? Már???

— Itt van, őrmester ur.

— Itt van! No fiam, maga nagy gazember. Épen most azt mondta nekem, hogy nem tudja megtalálni. Tehát hazudott! Persze, most itt a puska, mert maga tudta, hogy hol van... Négy napi egyes, mert megtalálta!

— De...

— Jobbra át! indulj!

O'Phthalmos.

lagosság volt a vezérfonala. És ő e tárgyilagossággal be fogja bizonyítani azt, hogy mindenki, aki csak egy szikrányit is gondol hazájának jólétére, jövőjére, e javaslatot meg nem szavazhatja. (Halljuk! Halljuk! a bal és szélsőbalon.) Az osztrák császárok és maga Ausztria a mi ősrégi ellenségünk, mit a történelem összes tényezői bizonyítanak. (Ugy van!)

Gabányi: Ausztria és a kormány.

Komjáthy: Tudja ezt mindenki, az iskolás gyerektől kezdve Onökig t. tuloldal, de nem merik kimondani, mert félnek. (Ugy van!) Vagy talán nem? Nos, álljon hát fel valaki Onök közül s mondja ki nyíltan, őszintén véleményét.

Kubik: Olyan nem akad!

Gabányi: Félnék Bécestől!

Komjáthy: Tett-e valamit a közös haderő a magyar faj érdekében, jövőjében?

Bakonyi: Soha semmit!

Komjáthy: Van-e remény arra, hogy nemzeti aspirációinkat valaha tisztelni és előmozdítani fogja?

Felkiáltások: Nincs!

Komjáthy: A közös hadsereg nyelvén, tetteiben, törekvéseiben csak utját állja a mi aspirációinknak. (Ugy van!) Kérem a honvédelmi minisztert bizonyítsa be, hogy Magyarország koronás királya, hol vette azt a jogot, hogy a vezénylet nyelvét a németet tegye? A nemzet átadta a királynak a jogot, hogy intézkedhessék a hadsereg felett, de nem mondott le a nyelvről. (Ugy van!) Hiszen akkor a király a szanszkrit nyelvet is behozhatta volna, mely épen olyan idegen nekünk, mint a német, de még sem fűz hozzá olyan sok keserű emlék. (Ugy van!) Az ország mai helyzetét ismerjük. Kereskedelmünk pang, az ipar fejlődését meggátolja az önök politikája, az ország nyomorog és mégis ilyen javaslatokkal jönnek ide. Hát hol a lelkiismeret?

Felkiáltások a balon: Alszik!

Komjáthy: Nagy könnyelműségre mutat ez s arra, hogy azok az emberek nem az ország, de a maguk érdekeit tartják szem előtt. (Ugy van!) De hát, van-e önök között odaát valaki, a ki megkapta választóitól a jogot arra, hogy az ország terheit emeljék?

Felkiáltások a szélsőbalról: De-hogy van!

Komjáthy: Reasmuzsája az elmondott nemzeti hadseregnek tesz áldozatot. (Zajos helyeslés a balon és szélsőbalon.) Arról szeretné meggyőzni a tuloldalt, — bár tudja, hogy meddő munka — hogy mi lenne kötelességük a haza iránt (Halljuk!)

Gabányi: Elég szégyen, hogy nem tudják! (Mozgás a szélsőbalon.)

Komjáthy: Bizonyítékait épen a tuloldali képviselők szavaiból akarja méríteni. (Halljuk! Halljuk!) 80,700 ujonezczal akarják most emelni a hadsereget. 1889-ben jelentkezett először az ujonez-emelés szükségessége, akkor a hadügy-miniszter azt mondotta, hogy az emelés csak 400,000 forintba fog kerülni. A 89-iki delegációs albizottság azt mondotta, hogy az emelés nem fog több szükségletet igényelni. Sajátságos, ugyanazt mondták akkor, mint most. (Derűtség.) Ó Fejérváry Gézának mindent elhisz, zsírálta is ezt a hadügyi albizottság és már 1890. emelkedett a kiadás és azóta emelkedik minden évben s négy éven belül 27 millió teher lesz. De ez még nem elég. — Ezt az előadó ur is elismerheti.

Münnich: De nem a véderőre! (Zaj a balon.)

Rákosi: A tékozló fiu beszél így!

Komjáthy: 1893-ban a német hadsereget emelték, erre a mi hadügyi bizot-

ságunk azonnal szintén emelte az ujonez-jutalékot. A mostani költségvetésnél a véderő bizottság előadója azt hozta fel indokul, hogy a létszám azért telik ki, mert a csapatok létszáma leszállított. 88-ban 150 ezer s egy néhány volt a tiszti létszám, 89-ben már 160 ezer volt — a gyalogságnál — a létszám tehát nem szállíthatott le. Épen így van a lovasságnál, tüzérségnél stb. És ez évről-évre nagyobbodik. Ez tehát controverzia az előadó szavaival szemben. Allítását az adatok hosszú sorozatával bizonyítja.

Elnök: Az ülést tíz perczre felfüggeszti.

Városi közgyűlés.

Első nap.

Debreczen, január 30.

Az esztendő első rendes városi közgyűlése, hogy ezt a közismert kifejezést használjuk, zsufolt ház előtt folyt le. A városatyák, a kiknek soraiban az ujak is megjelentek, kíváncsi érdeklődéssel néztek az új tanács, az új tisztikar bemutatkozása elé. Hát ez hamarosan megtörtént. Három órakor elfoglalta az elnöki emelvényt Puky Gyula, jobbján Kovács József polgármester, baloldalt pedig Veesej Imre főjegyző foglaltak helyet. Régi ember az elnöki emelvényen csak Ábrahám főügyész volt. Új emelvényt kaptak a sajtó képviselői is.

Lent a völgyben az elnöki emelvény alatt a tekintetes tanács ült. Körülöttük a jegyzők. Az elnöki emelvényen szemben eső asztal mellett Kiss Áron püspök és Bernáth Elemér táblai elnök társaságában Simonffy Imre volt polgármester foglalt helyet. Élénk érdeklődéssel figyelt a gyűlés menetére s többször fel is szólalt.

A tárgysorozat első kilencz pontja minden vita nélkül, teljes békében pergett le. De jött a tizedik, a guti magfák ügye, ez azután parázs kis vitát provokált. A szenvedélyek olyan erős hullámokat vertek fel, hogy Puky főispán nem egyszer teljes férfiúi erejével rázta meg elnöki esengőjét. A guti magfák után egy kis intervallum állott be. Aztán a felügyelő bizottság megszüntetésének kérdése kavart fel nagyobb port.

A gyűlés lefolyásáról tudósítunk az alábbiakat jelenti:

Puky Gyula főispán a közgyűlést délután három órakor nyitotta meg, röviden üdvözölte a bizottság tagjait s aztán napirendre térést indítványozott.

A polgármester jelentése.

Kovács József polgármester jelentését november és december hónapokról Varga Elemér dr. aljegyző polgármesteri titkár olvasta fel. A jelentés első része a város közegészségügyi viszonyaival foglalkozott, a mely a tiszti-főorvosi jelentés szerint az elmúlt két hónapban meglehetősen kedvezőtlen volt. A rendészetről szóló előterjesztés után a katonaságról és az adóügyről emlékezik meg a polgármester. Végül említést tesz a műpártoló egyesület kiállításáról, a székely bazárról és a tisztújításról, ugyszintén a törvényhatósági tagválasztásról. A polgármester jelentését egyhangulag tudomásul vették.

A belügyminiszter és az iskolák segélye.

A törvényhatósági bizottság november hónapban tartott közgyűlésén tárgyalás alá vette a belügyminiszter azon döntését, a melylyel a ref., róm. kath., ág. ev. iskolák ügyeinek rendezésére megszavazott 120,000 korona kiutalását nem engedélyezi. A közgyűlés elhatározta, hogy a határozat ellen felír és kéri a minisztert, hogy döntését másítsa meg. Az erre érkezett miniszteri leiratot Vargha Károly első aljegyző referálta. A miniszter nem hajlandó első döntését megváltoztatni, sőt erősen sürgeti az iskoláztatás végleges rendezését, vagyis, hogy a felekezetek és a város közötti jogviszony egyszer már véglegesen rendeztessék. A tanács a miniszter leiratát azzal a megjegyzéssel terjeszti a közgyűlés elé, hogy azt vegye tudomásul, egyben a tanácsnak a kérdés végleges rendezésére márcziusig adjon megbízatást.

Kiss Albert a maga részéről elfogadja a tanács előterjesztését, de fájdalommal látja a miniszter rideg, elutasító magatartását. Minthogy a miniszteri leirat ellen másodszer nincs felebbezés, kéri ugy a főispánt, mint a tanácsot, hogy márcziusra csakugyan tegye meg végleges előterjesztését.

Wolafka Nándor is sajnálattal veszi tudomásul a miniszter ridegségét, egyébként esatlakozik a Kiss Albert indítványához.

Puky Gyula azt hiszi, hogy a polgármester, a ki elnöke az ügy rendezésére alakított bizottságnak, módot fog találni, hogy az iskoláztatási mizériák a márcziusi közgyűlésen rendeztessenek.

A közgyűlés a tanácsi javaslatot elfogadta.

A lovassági laktanya építési költsége.

A lovassági laktanya építési költségeből még 72 ezer korona jár a vállalkozóknak. A tanács javasolja, hogy azt a községi pótladó pénztárból fizessék ki s azt 10 ezer koronájával törlesszék vissza.

Nagy Zsigmond dr. elfogadja a tanácsi javaslatot, de reámutat a miniszter eljárására. A kulturális czélokra nem engedélyez 120 ezer koronát, de kaszányára azonnal kiutal ezreket. (Helyeslés)

A felszólalás után a tanács javaslatát elfogadták.

A loavató bizottság megalakítása.

Szabó Kálmán terjesztette elő ezután a loavató bizottság megalakításáról szóló javaslatot. — A bizottság tagjai lettek:

A 166. számú bizottságban elnök Váczy János, intéző Király Gyula, pótintéző Szentpétery Ferencz.

A 167. számú bizottságban elnök Gutflész Kálmán, intéző Csóka Sámuel tanácsnok, pótintéző K. Tóth Mihály.

A 168. számú bizottságban elnök Riekl Antal, intéző dr. Boldizsár Kálmán, pótintéző dr. Vargha Elemér.

A főispán a maga részéről becslobiztosokat nevezett ki. Nagy éljenzés hangzott fel, a mikor a főispán kijelentette:

— Egyik loavatósi becslobiztosom kinevezem Koszorus Lajost!

Koszorus Lajos bátyánk tudvalevőleg régi tagja a loavató bizottságnak, a hol nagyszakértelemmel működik.

Apróbb ügyek.

Hajdu Zsigmond püspöki titkárnak a szegényházban végzett templomi szolgálatokért évi 300 korona tiszteldíjat

szavaztak meg. Az Erdélyi Kárpát-Egyesületnek a jövő évtől kezdve 200 koronával alapító tagja lesz a város. A budapesti magyar jelzálog és hitelbanknál levő 320 ezer koronás folyó számlahitelt meghosszabbították. A tanács a házipénztár készpénzének cheque számlán való elhelyezését javasolja. A közgyűlés kimondta, hogy ha lehet folyó számlán helyezték el a felesleges készpénzt, csak ha nem lehet, akkor forduljanak a cheque számlához.

A guti magfák eladása.

Király Gyula tanácsnok ismertette ezután a guti magfák eladásának ügyét. A tanács tudvalevőleg árlejtést hirdetett a guti erdőben lévő 24 ezer magfára. — Több pályázó jelentkezett, a legelőnyösebb az Eisler és Bruder-czég 258 ezer és Wolfner-czég 242 ezer koronás ajánlata. Király Gyula jelezte, hogy a Steinberger-czég 260 ezer koronával utóajánlatot adott be, de ezt figyelembe nem vették (helyeslés). A tanács tehát azt javasolja, hogy a 24 ezer magfát 258 ezer koronáért adja el az Eisler és Bruder-czégnek.

Horváth István azt indítványozza, hogy az ügyet vegyék le a napirendről minthogy nem árverés, hanem árlejtés útján adják el a fákat.

Márk Endre szintén nem fogadja el a tanács javaslatát, mert az árlejtés eredménye nem kielégítő. Huszezer koronával adjuk el, így kevesebbet a 24 ezer darab magfá, már pedig 20 ezer korona jelentékeny összeg a város kasszájában. Indítványozza tehát, hogy újabb árverést tüsszön ki a tanács.

Király Gyula ismételt felszólalásában a tanács javaslata mellett érvelt. — Szentesi János az újabb árlejtés kitűzése mellett beszélt. Juhász Ignác a tanács javaslatát ajánlja elfogadásra, ugyszinté Török Gábor erdőmester.

Berger Jenő nem akart felszólalni, minthogy némileg érdekelve volt a kérdésben, de halott olyan hangokat, hogy egy újabb árlejtés esetén talán nem kapná meg a város a 258 ezer koronát. Ő kijelenti, hogy huszezer korona biztositókat tesz arra az esetre, ha az újabb árlejtés esetén a 258 ezer koronát nem ígéri meg.

Kovács József polgármester szerint a Berger Jenő ajánlatának értéke egyáltalán nincs. Ha a törvényhatósági bizottság ezt elfogadja, akkor Debreczen hivatalos hirdetésményeinek komolyságát teszi tönkre. Kéri a közgyűlést, hogy a tanácsai javaslatot fogadja el.

Juhász Ignác szerint az elnökség nem tartotta be az ügyrendet teljesen, a mikor Berger Jenőt beszélni engedte. Ő mint érdekelt fél a kérdéshez egyáltalán nem szólhat, felszólalása különben is nonsens.

Puky Gyula kijelenti, hogy azért nem akadályozta meg Berger Jenő felszólalását, mert a bizottsági tagok szólás-szabadságát tiszteletben tartja.

Abrahám László felszólalása után Márton Imre újabb javaslattal állott elő. Indítványozza, hogy a két legtöbb ajánlattevőt két héten belül hívja fel a tanács újabb ajánlat beadására, a Berger-féle ajánlatot szintén fogadják el s a kötelező nyilatkozatokat vegyik ki tőle.

A vita ekkor már tulságosan terjedőssé vált.

— Szavazzunk, szavazzunk, — hangzott mindenfele.

Öt óraker Puky Gyula kijelentette, hogy a vitát bezárja s a kérdést szavazás alá bocsájtja. Először a Márton Imre indítványát tette fel a főispán. Senki sem szavazott mellette. Márk Endre új

árverést kitűző indítványa mellett 22-en, a tanács javaslata mellett pedig lényeges nagy többség szavazott. A guti magfák tehát az Eisler és Bruder-czégnek adták el 258 ezer 100 koronáért.

Bizottságok megalakítása.

Ezután a bizottságok megalakítása következett. A közigazgatási bizottságból Sesztina Lajos kilépett, helye betöltésre vár. Kiss Albert meleg hangon emlékezik meg Sesztina Lajos működéséről és indítványozza, hogy szavazzanak neki köszönetet hosszú és érdemes köztevékenységéért.

A közgyűlés Kiss Albert indítványát egyhangulag elfogadta.

Puky főispán elrendelte a megüresedett közigazgatási bizottsági tagságra a titkos szavazást. A szavazás eredménye az lett, hogy a közigazgatási bizottságba Pálffy Gábor választott meg 117 szavazattal.

A többi bizottság a következőleg alakított meg:

A jog-és pénzügyi bizottság. Elnök: Vecsey Imre főjegyző. Jegyző: Varga Károly, I-ső aljegyző. Bizottsági tagok: Dr. Bakonyi Sámuel, Dr. Balkányi Miklós, Dr. Fejér Ferencz, Gyarmati István, Kardos László, Dr. Kemény Mór, Dr. Kenézy Gyula, Kiss Albert, Dr. Kocsár Gábor, Komlóssy Dezső, Dr. Kola János, Lengyel Imre, Márk Endre, Márton Imre, Miskolezy Jenő, Dr. Nagy Lajos, Nemes Kálmán, Simonffy Imre, Ifj. Schwartz Vilmos, Szabó Kálmán, Dr. Szántó Sámuel, Szinay Gyula, Jámbor János, Zádor Lajos.

A gazdasági bizottság. Elnök: Király Gyula tanácsnok. Jegyző: Dr. Tóby Elek II-od aljegyző. Bizottsági tagok: Id. Bányai István, Bilkei Kövesdi Imre, Boldog István, Böszörményi Pál, Debreczeni Lajos, Dragota Miklós, Erdei Ferencz, Faragó András, Fried Emil, Gara Imre, Harangi Sándor, Harsányi János, Horváth István, Hutfész Kázmér, Kenyeres Károly, Kertész Mihály, ifj. Kertész István, Kertész János, ifj. Kéki Sándor, Kiss Bálint, Koszorus Lajos, Kovács Lajos, Kövendi Domokos, Móricz Ferencz, L. Nagy Bálint, T. Nagy János, Nagy Jakab, Némethi Sándor, Őri Mihály, Pálfi Gábor, Polgáry Bálint, Rickl Antal, Rickl Géza, Rosenfeld Salamon, Szabó Lajos, Szalal István, Szentessi János, Ungváry József, Zöld Mihály, Zöld János, Jámbor István, Jámbor János, Jobbágy János, Jóna István, Jóna János, Váezi János, Vecsey Zoltán.

Színházi bizottság. Elnök: Kovács József polgármester. Helyettes elnök: Vecsey Imre főjegyző. Jegyző: Kovács Kálmán tb. aljegyző. Bizottsági tagok: Berger Jenő, Dobieczy Sándor, dr. Fejér Ferencz, dr. Gulyás István, Komlóssy Dezső, Lengyel Imre, Márk Endre, dr. Nagy Zsigmond, dr. Szikszay Szabó József, Szentkirályi Tivadar, Tóth István, Zádor Lajos.

Szegényügyi bizottság. Elnök: Oláh Károly tanácsnok. Jegyző: Illéssy Gyula tb. aljegyző. Bizottsági tagok: Dicsőffy József, Márk Endre, Könyves Tóth Kálmán, Váezi János.

Nyugdíj ellenőrző bizottság: dr. Berger Andor, dr. Freud Jenő, Horváth István, Lestyán Adorján, Juhász Ignác.

Magánlevéltári bizottság: Géressy Kálmán, Kiss Albert, Komlóssy Arthur, Kovács József, Simonffy Imre, Vecsey Imre.

A felügyelő bizottság megszüntetése.

A jog- és pénzügyi bizottság ülésén a felügyelő bizottság megszüntetése már erős és nagy vitát provokált. A bizottság

esupán egy szótöbbséggel döntött a fenntartás mellett. A tanács a megszüntetést javasolja a törvényhatósági bizottságnak. Az ügy előzményeit Vecsey Imre, előbb pedig Puky Gyula főispán ismertette.

Simonffy Imre nem ért egyet a tanács előterjesztésével. A felügyelő bizottságra igenis szükség van, mert annak ellenőrző munkáját a tanács nem végezheti el. Indítványozza, hogy azt ne szüntesse meg a közgyűlés.

Nagy Lajos dr. már kijelentette, hogy a jövőben nem reflektál a felügyelő bizottsági tagságra, épen ezért elfogulatlanul nyilatkozhatik. A felügyelő bizottságra erős és határozott meggyőződése szerint szükség van, azt eltörölni nem szabad.

Juhász Ignác hosszabb beszédben a tanács javaslata mellett érvelt.

Wolafka Nándor kijelenti, hogy a felügyelő bizottság mindig megfelelt kötelességének, hézagot pótol, véleménye szerint fenntartandó.

Kiss Albert azt indítványozza, hogy a kérdést adják ki részletes és alapos tanulmányozás végett egy bizottságnak, amely aztán a legközelebbi közgyűlésen tegyen részletesen kidolgozott javaslatot.

Szántó Sámuel dr. szakszerű felszólalása után Puky Gyula elrendeli a szavazást.

A bizottsági tagok nagy többsége Kiss Albert indítványát fogadta el. A felügyelő bizottsági tagságot addig nem töltik be.

Az idő előrehaladottsága miatt elnöklő főispán az ülést este 7 óraker bezárta s folytatását ma délután 3 órára tűzte ki.

Egyház és iskola.

Árvaügyi bizottsági ülés. A debreczeni ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága január hó 30-án d. u. 5 óraker az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek.

A főiskoláról. A főiskolán tegnap bevégeztek a beiratkozások. Tegnaptól kezdődőleg csak az akadémiai tanács adhat engedélyt nyomós ok alapján az utólagos beiktatásra. A lezkekönyveket három napon át, február 1-ig írják alá a tanárok. Az akadémiai hallgatóinak száma e fél évben huszszal szaporodott.

A protestáns-estély. A Hittan-szaki Önképző-Társulat vasárnap, február 1-én rendezi negyedik protestáns-estélyét. A rendezőség intézkedett az iránt, hogy főként a hölgyek számára tart fenn elég helyet. Viszont kéri a közönséget, hogy torlódás elkerülése végett lehetőleg pontosan jelenjen meg az estélyen.

Az ipartestület előljárósági ülése.

Debreczen, január 29.

(Saját tudósítónktól.) Az ipartestület előljárósága tegnap tartotta ez évi első ülését, Tóth Kálmán elnökle alatt. Az ülésen jelen volt Szávay Gyula kamarai titkár is.

Részletes tudósításunk a következő:

Uj segédek.

Január havában iparosaink a következő tanonezokat szabadították fel: Grünwald (Weiner) Frigyes és Sütő József lakatos; Szabó Elek géplakatos; Gönczi Gábor kályhás; Martinek Katalin, Klein Mária és Tekecs Teréz nőiszabók; Butta

Le volt foglalva e hely a t. közönségnek, hogy megtudja az idány legnagyobb ujdonságát. Naponta érkeznek nagymennyiségben tavaszi és nyári áruk, legujabb női felöltők. Meg van tiltva árat kiirni olyan olesó.

Asztalos József áruháza

— Debreczen, Kossuth-uteza. —

József szijgyártó; Danka Sándor és Varga Gábor cipészek; Seres Sándor, Havasi László és Havasi János csizmadiák; Hadházy József bádógos; Veréb Lajos timár; Talmácz György kovács; Javellák Gyula vasesztergályos. Összesen tehát tizenhét új iparos segédje lett Debreczennek az év első havában. Az új segédeknek Tóth elnök még tegnap délután kiosztotta okleveleiket.

Az évi jelentés.

Az évi jelentés hű tükrö az ipartestület tavalyi működésének. Behatóan foglalkozik nemcsak a belkezelési ügyekkel, hanem mindazon dolgokkal is, melyek az ipari életre jelentősebb befolyást gyakoroltak. Így hosszasan emlékszik meg az önálló vámtérület érdekében tartott nagy népgyűlésről, a kamarák országos debreczeni gyűléséről, Láng miniszter látogatásáról, a munkaközvetítő intézetről, a nagyváradai ipartestületi kongresszusról, a karácsonyi kiállításról stb. A jelentést az előljáróság egyhangulag tudomásul vette.

Zárszámadás és mérleg.

Az ipartestület 1902-dik évi zárszámadását és mérlegét Kormos Gyula terjesztette elő. A zárszámadás 1849 korona veszteséget emlit; természetesen ugyane defecit-zárult a mérleg is. Ez a veszteség azonban nem tényleges, mert az iparosok hátralékos tagdíjaiban részleges fedezetet nyer. A költségelőirányzat 15,461 korona bevételt jelez, ugyanennyi kiadással szemben.

Országos cipészkongresszus.

Az országos cipészkongresszus ez idén tudvalevőleg Debreczenben lesz, valószínűleg augusztus havában. Az előljáróság 200 korona segélyt szavazott meg a kongresszus költségeire és elhatározta, hogy a cipészek támogatást kérő beadványai érdekében felír a városhoz, a kereskedelemügyi miniszterhez és a kamarához.

Az ország szövetség ügye.

Az alakulóban levő „Országos Ipartestületi Szövetség” megkereste a debreczeni ipartestületet, hogy lépjen be tagjai sorába. Az ipartestület nem hajlandó a belépésre, mert minden tagja után 20 fillér díjat kellene fizetnie s ellenértékül épen úgy egy szavazata volna, mint azon ipartestületnek, melyeknek negyedannyi tagja sincs, mint a debreczeninek. Ha az országos szövetség e sérelem orvoslásával módosítja alapszabályait, akkor az előljáróság bemegy a belépés kérdésének tárgyalásába.

Személyi változások.

Dávidházy Kálmán pénztárnok lemondott e tiszteréről, melyre a közgyűlés tavaly választotta meg. A pénztári kezelés, melyet Jobbágy Imre tölt be, ezen túl lényegesen egyszerűbb lesz. Csakis délelőtt lesznek hivatalos órák s ezeknek tartama alatt az ipartestület, a betegsegélyező és a szövetkezet pénzügyei egyesítetten nyernek elintézését. Jobbágy Imre helyére a közgyűlés választ új számvizsgálót. Az előljáróság jelöltje Dávidházy Kálmán. Az előljáróság 12 rendes, ugyanennyi póttagjának lejár a mandátumok, helyükre új tagokat a szakosztályok jelölnek. Tóth Gyula előljárósági tag lemondott, helyére az előljáróság Kereszturi János póttagot javasolja behivatni.

A közgyűlés.

Az előljáróság az évi közgyűlés határidejéül február 22-ikének délelőtti 9 óráját tűzte ki. A közgyűlés tárgyszo-

rozata: 1. Előljárósági jelentés 1902-ről. 2. Az 1902-ik évi zárszámadás és mérleg, számvizsgálói jelentés s ezek fölötti határozathozatal. 3. Az 1903-iki költségelőirányzat. 4. Tizenkét rendes, 12 póttag választása. 5. Három számvizsgáló választása. 6. A betegsegélyező pénztár 60 közgyűlési kiküldöttjének megválasztása. 7. Esetleges indítványok.

A mai ülés.

Az előljáróság azután elhatározta, hogy a kinyomatott évi jelentést két hét múlva szétosztja az ipartestület tagjai között. Az ülés tegnap nem foglalkoztatott a kisebb fontosságú és folyó ügyekkel. Ezeknek letárgyalhatása végett ma délután 5 órakor folytatólagos előljárósági ülés lesz.

MULATSÁGOK.

Az Iparos-kör táncvizalma vasárnap azaz február 1-én tartatik meg az Arany-Bika szálloda disztermében, a melyre az érdeklődők figyelmét ez uton is felhívja a rendezőség.

A Veres-Kereszt-Egylet bálja.

Az idei farsangnak legfényesebb elite-mulatsága, a Veres-Kereszt-Egylet bálja, mely február 7-én fog lezajlani a Bika termében, nemcsak a városban, de a környéken is eleve nagy érdeklődést keltett már is s a vidéki uri családok közül többen fognak berándulni erre az alkalomra. A kik tévedésből meghívót nem kaptak, a rendezőség intézkedése szerint ez uton felkéretnek, forduljanak *Váradai Szabó Jánosné* urnőhöz, a helyi választmány elnökéhez (Széchenyi-utca 6. sz.)

A nőegylet tombola-estélyén

előadandó tréfás darabra a készülétek naponként folynak. Tegnapelőtt *Szavay Gyuláné*, tegnap *Szabó Kálmáné* urnő lakásán volt az összpróba. A tanítást maga *Szavay Gyuláné*, a szerző felesége végzi, a mai nap folyamán pedig a Bika termében tartják a próbát, mely azonban teljesen zártkörű lesz, csupán a Nőegylet tagjai s a szereplők hozzátartozói vehetnek rajta részt.

Leányok hangversenye. A Svetits leánynevelő intézet növendékei most házihangversenyre készülnek szorgalmasan. A hangversenyt vasárnap és hétfőn mindkét napon délután öt órakor tartják meg.

UJDONSÁGOK.

A polgármester vacsorája.

Fényes lakoma a Bika disztermében.

Debreczen, január 30.

Kovács József, Debreczen szab. kir. város polgármestere, városunk társadalmi életének színe-javát látta vendégül tegnap este a Bika szálloda disztermében. A ragyogó, fényárban uszó diszterem sűrűn rakott asztalai mellett egy hely sem maradt üresen. Ott volt társadalmi életünk minden szerepet játszó tagja.

Maga, az előzékeny házigazda, a terem ajtajánál várta és fogadta szívélyesen vendégeit s közel járt a kilenc órához, mikor a vendégek mind elhelyezkedhettek s az ünnepélyes vacsora kezdetét vehette.

Az asztalfőn *Puky Gyula* foglalt helyet. Hagyományos szokások elől udvariassan tért ki a polgármester s előzé-

kenyen ajánlotta fel *Puky Gyula* főispánnak a fő helyet.

A főispántól jobbra *Kiss Áron* ev. ref. püspök, balra *dr. Wolafka* róm. kath. püspök foglaltak helyet. Jobbra a főispántól folytatólagosan ültek: *Bernáth Elemér* táblai elnök, gróf *Degenfeld József*, *Kovács József* polgármester, *Bodnár István* honvédezered, *Szűcs Miklós* törvénytudó elnök, *Kazinczy Gábor*, *Lestyán Adorján*, *Vecsey Imre*, *K. Tóth Kálmán*, *Kiss Albert*, *Dicsőfi József*, gróf *Csáky Zsigmond* esendőrszázados — A főispántól balra ültek: *Vogel* ezredes, *Simonffy Imre*, *Weszprémi Zoltán*, *Tolnay Kornél*, *Perczel* százados, *Materny Lajos*, *dr. Kola János*, *Várady Károly* kegyesr. igazgató, *Szalay István* stb.

Kilencz órakor *Rácz Károly* rázendített a Csokonai nótákra, a vacsora kezdetét vette s a jó hangulat fokozatosan emelkedett, különösen mikor *Rácz Károly* a vért forraló *Rákóczy* indulóba belekezdett.

A diszvacsora étlapja a következő volt:

Borleves.
Malacz tokány.
Bárány tokány.
Bélszín körözve.
Szárnyas, befőt és salátával.
Krémés, turós és almás lepény.
Gierdinettó.
Fekete kávé!

Borok: Fehér asztali, rizling, vörös bikavér, ásványvizek.

A harmadik fogás után elsőnek *Kovács József* polgármester emelkedett szólásra. Néma csend lett a teremben s úgy hallgatták, mikor vendégeit üdvözölte. Melegen köszöntötte a díszes társaságot s örömet fejezte ki, hogy polgármesterségének első időszakában Debreczen színe javát üdvözölheti. Híszí és reméli, hogy az a kedves egyetértés, a mely ezen teremben honol, átragad a közélet terére is. Ott, a hol a város érdekében buzgólkodunk — mondá — az összhangzatos működés már megkezdődött s híszí is, hogy ezzel szép eredményeket fognak elérni. Ma már a pártok nem küzdenek egymással, hanem egymás mellé simulva igyekeznek városunk javára működni. A pártszempontokon felülemelkedett mindenki. Ezt a szerencsés utat a mi főispánunk találta, jelölte meg és mikor kedves vendégeimet köszöntöm, kívánom, hogy érezzék jól magukat, egyben szívemből kívánom, hogy főispánunk működését siker koronázza s tartsa Isten sokáig közöttünk.

(Hosszantartó éljenzés.)

Puky Gyula főispán szólott ezután. Bevezetésében azt hozta fel, hogy *Kovács József* polgármesterrel együtt működtek az igazságügy s most újból együtt működnek a közigazgatás terén. Majd a polgármesterhez fordulva így folytatja: A te megválasztásod nemcsak megnyugvására, de megelégedésére is szolgálhat az egész városnak. (Zajos éljenzés.) színtén, nyíltan mondom ezt, valamit azt is, hogy a te választásod az én eszmémnek kifejezése. En voltam az, aki mikor a főispáni széket elfoglaltam, megmondtam, hogy a város ügyeiben ne ismerjünk semmi politikát. Ennek az eszmének a megtestesülése a te megválasztásod. — Engedjél meg nekem, ez nem a függetlenségi-párt diadala. — Nem győzelmé ez a függetlenségi-pártnak, mert ha a pártfegyelmet gyakoroltuk volna, akkor te ma nem ülnél a polgármesteri székekben. A többség, a szabadelvű pártiak segítették elő a te megválasztásodat, a kik diadalra juttatták az én eszmémet; száműzték a párt politikát a városházáról. Rövid működésem ideje alatt már meggyőződtem arról.

hogyan nemes lelkesedéssel vettek kezébe városunk ügyeit. Kívánom, hogy diadalmasan álljon meg helyed és boldogan lásd örömet azon nemes eszméknek, a melyeket városunk érdekében lobogódrá irtál. (Hosszantartó éljenzés és taps)

Kovács József sorra járta vendégeit, kocsintott velük s mindenkihez volt egy barátságos szava.

K. Tóth Kálmán beszélt ezután. A bibliából citált s Kovács József polgármestert Józsefhez: Egyiptom helytartójához hasonlította. Mikor József Egyiptom helytartója lett, egészségtelen állapotok uralkodtak, buzgólkodásával az ország magtárává tette Egyiptomot. Szívétől kívánta, hogy a mi Józsefünk a mi Egyiptomunkat is a gazdagság és jólét magtárává tegye. (Zajos éljenzés.)

Szűcs Miklós törvényszéki elnök általánosan figyelem közt méltatta az új polgármestert. Orvend, hogy a bírói kar tagjait is együtt látja itt, akiket szintén hosszú mult közt Debreczen polgármesteréhez. Ebben az összeköttetésben az a gyönyörű, hogy egy hosszú lelkiismeretes ügyvédi pálya alatt a legnagyobb bizalmat és elismerést szerezte meg, a melyet működésével új méltóságában megszerezhet a város közönségének is. Nagy különbség van Debreczen jó régi idejének polgármestere s a mai közt. Akkor a polgármester a város első uravolt, ma a város közönségének első szolgája. Szébb az első szolgának, mint az első urnak lenni. Ez méltó egy olyan fényes multhoz, mint a Kovács Józsefé. Ma már öt éves multjárt méltó lelkesedéssel kell támogatnunk. Nem szabad, hogy bárki is ellensége legyen neki. Mert, mikor beleült a polgármesteri székbe, kötelességünk azon működni, hogy városunk érdekében siker koronázza működését.

Viharos éljenzés zúgott fel, a melyből egyaránt jutott ki az új polgármesternek s a kiváló szónoknak.

Ezután vége hossza alig akart szakadni a felköszöntőknek. Materny Lajos, Dicsőfi József szólottak. Az utóbbi Simonffy Imrét köszöntötte fel. A városi tanács ragaszkodásáról az új polgármesterhez, hatásos szép beszédet mondott Vecsey Imre főjegyző, majd Király Gyula tanácsnok s a fényesen sikerült lakoma jóval túl tartott az éjféli órákon.

* **Uj ügyvéd.** Dr. Farkas Gyula, Fischer Adolf tekintélyes posztókereskedő fia, sikerrel tette le Budapesten az ügyvédi vizsgálatot. Az új ügyvéd Debreczenben nyit irodát.

* **Kitüntetett iparossegéd.** A Bauer és társa debreczeni gépgyárának egyik tanoneza, Szabó Elek január havában szabadult fel. Az új segédet az iparában és iskolai előmenetelében tanusított jeles eredményéért az ipartestület díszoklevéllel és husz koronás arannyal tüntette ki.

* **Az ügyvédi kamarából.** A debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Okolicsányi Géza ügyvédet, Nyiregyháza székhelyvel az ügyvédek névjegyzékébe folytatólágon felvette.

* **Uj pavillon a Nagyerdőn.** Egy fővárosi vállalkozó, Tömör Károly időzik néhány nap óta városunkban. Tömör, a ki építész is, a Nagyerdőn új mulatópavillont akar építtetni, teljesen török stílusban, hasonlót Ósbudavarához. A vállalkozó tudakozódott már az illetékes hatóságoknál és legközelebb kérvényezni

fogja a pavillon felépíthetését. A mulató — legalább a terv szerint — nagyarányu lenne és mindenesetre diszitené a Nagyerdőt, Debreczen egyetlen nyári szórakozóhelyét.

* **Peleskey József meghalt.** Peleskey József, a debreczeni takaré- és hitelintézet tisztviselője tegnap reggel meghalt. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki: A legmélyebb fájdalommal tudjuk a legjobb férjnek, jó apának, nagyapának, sógornak és rokonnak Peleskey József takaré- és hitelintézet volt tisztviselőjének hosszas szenvedés után élete 64-ik évében, folyó hó 29-én reggel 7 órakor történt esendes elhunytát. Hült hamvai a Csapó-utca 22. számú háznál folyó hó 30-án d. u. 2 órakor a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyász ima után a Kossuth-utcai temetőbe fognak örök nyugalomra tétetni. Mely végső tisztességtételre az elhunyt jó barátait, ismerőseit s a gyászunkban osztozókat bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1903 január 29. Bánatos özvegye: Özv. Peleskey Józsefné, szül. Fiók Róza. Gyermekei: Róza, férjével dr. Orbán Józseffel, Emma férjével Jóna Gyulával. Unokái: Orbán Jolán, Orbán Judit, Jóna Margit, Jóna Ilonka. Sógora: Nagy Ferencz. Sógornői: özv. Széll Jánosné, Nagy Ferenczné.

* **Magyar név.** Kiskoru Rosinger Gyula hajduböszörményi lakos belügyminiszteri engedéllyel *Rónára* magyarosította nevét.

* **Fodrász-szakiskola Debreczenben.** A debreczeni borbélyoknak és fodrászoknak régi óhajátuk, hogy városunkban fodrász-szakiskola létesüljön. A szakiskolára a tavaly óta úgy gyűjtik az alapot, hogy minden új fodrásztanoneztól 2 koronát szednek be. A fodrászok legközelebb értekezletet is tartanak a szakiskola ügyében. Ez ülés kikéri a kamara és a hatóságok támogatását.

* **Lótartógazdák figyelmébe.** A cs. és kir. 16. sz. huszárezred pótkeret parancsnokságánál 58 db. 8 éven aluli kincstári ló lesz kiadó a vállalkozók részére; felhivatnak az illetők, hogy egy koronás bélyeggel ellátott kérvényeiket vagyoni bizonyítványaikkal f. évi márcz. hó első napjáig fenti parancsnokságnál nyújtsák be. Debreczen 1903. január 28. Tóth, mező r.-kapitány.

* **Kik pályáznak szövőipari szaktanításra?** A késmárki állami szövőipari szakiskolán f. évi márczius hó 1-től április hó végéig háziipari szövők részére közös rendkívüli tanfolyam fog rendeztetni oly czélból, hogy a résztvevők a műhelyi gyakorlatok révén gyakorlatilag képeztesse s egyuttal a kötetstan, szövetelemzés, valamint a szakrajz körében szükséges tudnivalókat elsajátítsák. A keresk. min. felhívja a kamarát, hogy ha volnának területén olyanok, kik a tanfolyamon saját költségükön, esetleg némi támogatással részt venni kívánnak, úgy a résztvevők nevét és lakását legkésőbb f. évi február hó 15-éig közvetlenül az iskola igazgatóságánál jelentsék be. Maga az oktatás ingyenes lesz és így csupán az utazás és ellátás költségeit, a mi egyenként körülbelül 200 koronára tehető, kell az illetőknek viselniük. A kamara február 10-ig fogad el jelentkezéseket.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debreczenben: Hunyadi Zsófia ev. ref. 2 hónapos; Török Imre g. k. 54 éves ács; Fábry Kálmán rk. 21 éves iparossegéd.

* **Hány iparostanonez szabadult fel tavaly?** Az 1902-ik évben 357 iparostanonez szabadult fel a debreczeni mestereknél. Ez a szám az előző évihez képest esökkenést mutat, mert 1901-ben 385 új segédje volt Debreczennek. 1901-ben nyolcz, tavaly öt új segéd nyert díszoklevelet és aranyjutalmat. A tanonez-szabadítások dandára az őszi hónapokra esik.

* **A jó barát büne.** Irigy szemmel nézte Schulhof Dezső kereskedősegéd Auslander Adolf barátját, a ki keresetéből már oly szép ruhatárt rendezett be magának. Többször mondogatta, hogy de szeretné, ha az övé lehetne. A vágy, hogy bírhasa nem is hagyta nyugton. Pár nappal ezelőtt érkezett Debreczenbe s podgyászukat kint hagyta a vasutnál. Tegnap Schulhof ellopta barátjától a podgyászvevényt, melylyel a vonatonál lévő ládákat kiváltotta és nyomtalanul eltűnt az értékes holmikkal. Auslander kárja több száz koronára rug.

* **Lefeszített czégtáblák.** Gonosz tréfát engedett meg magának néhány ismeretlen részeg fráter. Az éj folyamán ugyanis abban találtak nagy élvezetet, hogy másoknak károkat okozzanak. Több kereskedőnek, köztük Neumann és Weisz czégnak a czégtábláit lefeszítették és a sárba taposták. Romboló munkájukban a rendőri őrzőzart zavarta meg, mely elől sietve menekültek. Az ismeretlen garázdálkodók ellen a károsok panaszt emeltek a rendőrségnél.

* **Megmarta a veszett macska.** A hatóság szigorú intézkedései daczára még mindég sok a veszett kutya és macska. — Tegnap a veszett állatoknak újabb áldozatát szállították fel Budapestre a Pasteur-intézetbe. Szilágyi Mihály nevű 10 éves iskolás fiut harapott meg egy macska, melyről a boncsolás megállapította, hogy veszett volt.

* **Sótrafik Debreczenben.** Eddig csak dohánytrafikok voltak, május elsejétől kezdve azonban már sótrafikok is lesznek. Az ország összes sóhivatalaiban miniszteri rendelettel beszüntetik a sóárulást s azt ügynökségek fogják eszközölni. Az állam árlejtést hirdet a sóárulásra s a legtöbbet ígérők elnyerik az árulás jogát. Egyidejűleg a sóvári sófőzés is megszűnik, mert sokba kerül. Ennek az üzemnek a megszüntetése azonban az ottani lakosságra érzékeny veszteség lesz.

* **Működnek a télkabáttolvajok.** A télkabátok még mindég nagy keresetnek örvendenek a debreczeni csirkefogók részéről. A vakmerő tolvajok ellen már a polgárok saját lakása se nyújt elég biztonságot. Kilesik a kedvező alkalmat, mikor nincs otthon senki, észrevétlenül belopóznak és a szekrény tartalmát ugyancsak megdézsmálják. Tegnap három fiatal ember Nyári László, Bayer Károly és Sánta László emelt panaszt, hogy az Arany János-utca 36. szám alatti lakásokról ismeretlen tettes egy télkabátot, egy tavaszi felöltőt és több fehérneműt lopott el. A tetteseknek sikerült az igazságszolgáltatás elől elmenekülni.

* **Megszökött leány.** Mulató leány volt Tornai Margit, a mit keresett azt el is fecsérelte és csak akkor érezte magát boldognak, ha karját szeretője karjába fűzve beülhetett valami kis korezmába. A eseléd bérből azonban nem jutott a mulatozásra, a ruhája is felmondta a szolgálatot s egymásután nyütt le róla. Szeretője így már szégyelt vele az utcán.

karonfogva sétálni, hátat fordított neki. Tornai, hogy szerelmese szívét visszahódítsa, lopott. Meglopta gazdáját Nagy Arpádot és megszökött. Nem vitt el csak ruhaneműt, valószínűleg, hogy ezeket felöltve visszahódíthassa szerelmest. A szökevény eselédet a rendőrség keresi.

* **Csendőrségi hírek.** Tetetlen község több gazdájától január havában harmincz ló bitangolt el, egyrésztük megkerült. — *Barna* Juliánna nánási eseléd véletlenségből elvágta a hat éves Monori József lábát. A gyermek súlyos beteg. — *Szinok* Imre sámsoni csavargó 25 koronát lopott szállásadójától, Bálint Gyulától.

* **Czigányaink.** A tenkei csendőrség elfogott egy cigánykaravánt, mely Udvari mellett egy tanyát kifosztott. A karaván tagjai közül nyolcz Debreczenből való és nem régen még állandó lakásuk volt a téglavető-telepen. A többi cigány kevés kivétellel Derecske vidékéről való, tehát abból a rajból, melylyel tanyái lakosságunknak és csendőrségünknek állandóan sok bajuk van.

* **Meglopta a gazdáját.** Rossz utra tért B. Kiss József hetes, gazdáját, Kun Józsefet érzékenyen megkárosította. A rendőrök tegnap lakásán felkeresték és az ellopott tárgyak egy részét, miket a tettes eldugdosott, megtaláltak. Kiss Józsefet nyomban letartóztatták.

* **A debreczeni hentes és mézszáros ifjak által 1903. évi január hó 3-án tartott bálon felülfizettek a következők:** Özv. Medgyaszay Sándorné, Gyarmathi János 20—20 korona, Timár ifjuság 16 korona, Gömöri Lipót, Nagy Lajos, Gombos Ferencz, Rósenberg Simon 10—10 korona, ifj. Szücs Mihály 8 korona, ifj. Anyok Károly, Bujdosó András, Márkus Jenő, Retezár Kristóf 6—6 korona, Eperjessy Imre, Takács Sándorné 5—5 korona, Hevesi János, Pásztor Gyula, Blazsek István, Ferge István, Schaf János, Keresztessy János, Bartha Kálmán, Kertész Sándor, Zech József, Pányoki Károly, Nagy Jakab 4—4 korona, Vilk Ferencz 3 korona, özv. Gombos Ferenczné, Szilágyi Gábor, Deák István, Bundi Sándor, Balla István, Tóth András, Csáki János, Báthori Sándor, Vásári András, Erdei István, Nagy Sándor, Nagy József, Vincze István, Éva Péter, Dávid Jakab, Lovass Ladányi czég 2—2 korona, Katona József, Kiss József, Oláh Andrásné, Szücs András, Pásztor Sándor, Biró Imre, ifj. Mikó József, Szücs Gergely, Szücs István, Nagy Gyula, Nagy Károly, Tokai János, Ormós János, Ormós József, Kovács János 1—1 korona. Melyért fogadják a rendezőség nevében leghálásabb köszönetünket. Takács József elnök. Rácz Mihály pénztárnok.

* **A Karikás élcziap szerkesztősége és kiadóhivatala** Szent-Anna-utca 2. szám alá (bolthelyiség) helyeztetett át.

TÁVIRATOK.

Inger Szolimán és Bánffy.

Budapest, január 29. Inger Szolimán nyílt levelet intézett Bánffy Dezsőhöz, melyben mint nemes embertől feleletet követel arra nézve, hogy volt-e a kormányának tudomása az ő 1898-iki expedíciójáról s hogy annak tudtával és támogatásával működött-e ő akkor, mikor Szomáliával kereskedelmi összeköttetést akart létesíteni?

Öngyilkos ügyvéd.

Nyitra, január 29. Gutwill Pál, tekintélyes nyitrai ügyvéd,

tegnap édesanyja sirján agyonlőtte magát. Az öngyilkos negyven éves volt. Tettének oka ismeretlen.

Az angol pénzügyminiszter beszéde.

London, január 29. Ritchie pénzügyminiszter tegnap este a kristály-palotában beszédet mondott, amelyben egyebek közt azt hangoztatta, hogy le kell mondani minden reményről, hogy a jövő költségvetési évben nagy vámmérséklés fog beállni. Nem kételkedik benne, hogy a Dél-Afrikában szükséges leszámolás után az adósságok nagyobb összegre fognak rugni, mint valaha hitték. Angliának azonban vállalkozását be kell fejeznie, akár mennyibe kerül is. Azt hiszi azonban, hogy lehetséges lesz a vámokat kissé mérsékelni. A haditengerészet harcalkésztségét mindenáron fenn kell tartani.

Venezuela.

Washington, január 29. Bowen egy nagy venezuelai német czég jóváhagyásával ennek a czégnek egy közleményét mutatta be a hatalmasságok képviselőinek, a mely a venezuelai pénzügyrendszer megváltoztatásának esetleges káros következményeire utal. A közlemény azt a reményt fejezi ki, hogy a hatalmasságok nem fognak Venezuelának olyan feltételt szabni, a mely a pénzügyrendszer megváltoztatását tenné szükségessé.

Korn Arthur ügye.

Budapest, január 29. A Kuria ma foglalkozott Korn Arthur-nak, az ismert pángermán izgatónak semmiségi panaszával. — Korn a szegedi törvényszék államellenes izgatásai miatt tudvalevőleg elítélte, de ő semmiséget jelentett be. A Kuria ezt a semmiségi panaszt, Tassy koronaügyész-helyettes indítványára elutasította.

Vonatösszeütközés.

Tucson. (Arizoma), január 29. Ma reggel Tucsonról keletre mintegy 15 mérföldnyire két személyvonat összeütközött. Az összeütközés következtében 11 kocsnyi meggyúlt. A romok alatt nyolcz holttestet találtak. Tizenöt sebesültet idehoztak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Kinevezések.** Bernáth Elemér tájbai elnök, Horváth Kálmán debreczeni és Eltzenbaum Kálmán egyeki lakos végzett joghallgatókat a debreczeni ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű díjtalan joggyakorokká nevezte ki.

* **Előléptetések.** Igyártó Sándor kir. főügyész Grenesó József nyiregyházi törvényszéki fogházort a jelen állásának megfelelő fizetési osztály első, Kerekes Imre szatmári ügyészségi hivatalozgát fizetési osztályának második fokozatába léptette elő.

§ **A Hartstein csódhöz.** A Hartstein Kálmán-féle csőd, mely annak idején oly nagy port vert Debreczenben, immár lebonyolításához közeledik. — A debreczeni törvényszék határozata folytán a püspökladányi járásbíróóság közhírré teszi, hogy dr. Szücs Géza tömeggondnok önkéntes árverést tart a nádudvar határon levő három ingatlanra. Az árverés, melynél 80,650 korona a kikiáltási ár, február 17-én lesz a p.-ladányi járásbíróóságánál. — Bánatpénzül 8065 korona teendő le.

§ **Gondnokság.** A debreczeni kir. törvényszék Noszek Béla 31 éves róm. kath. kocsifékezőt elmebaj miatt jogerős ítélettel gondnokság alá helyezte.

§ **A kötelező biztosítás.** Egy Seres Gyula nevű biztosítási ügynök elhitette Konez István derecskei lakossal, hogy a háznak biztosítása kötelező. A jámbor magyar felült az élelmes ügynöknek és aláírta a biztosítási levelet és díjkötvényeket. Konez később nem tudott fizetni, háza, földje dobra került s a szegény ember csak ekkor fordult a bírósághoz. A törvényszék Serest csalás miatt nyolczhónapi börtönre és három évi hivatalvesztésre ítélte. Az elítélt felebezett.

§ **Csődmegszüntetés.** A debreczeni törvényszék közhírré teszi, hogy az ifj. Kovács Sándor volt debreczeni divatkereskedő ellen 1901 márcziusban elrendelt csődöt vagyonihiány miatt megszüntette.

HIREK.

Éjjeli posta.

Férjgyilkos asszony.

Kassa, január 29.

Borzalmas gyilkosság történt tegnap este a Szepesi-ut 10. szám alatt levő Markó Gusztáv-féle házban. Tóth Józsefné ház mesterné czivakodás közben meggyilkolta férjét, Tóth Józsefet.

A gyilkosságról a következőket jelenthetjük:

Hétfőn este 10 óra tájban Tóth Józsefné ház mesterné kétségbeesetten lármaztta fel a ház lakóit, hogy férje öngyilkos lett. A rémes hírt jelentette a rendőrnek, kinek hívására megjelent Kossuth Lajos ügyeletes rendőrtiszt. Dr. Mosolyi Jenő és dr. Akos Izsó orvosokkal, kik a ház mesterné szobájában a földön vérbefagyba megtalálták a férfit, de a segítség már késő volt, a szerencsétlen ember meghalt. Az orvosok megvizsgálták a hullát s a sziv fölött egy kis szurássebet találtak. A halálos dőfés vékony élés pengével történhetett s feltűnt, hogy csak a mellény volt átszurva, a felsőkabát nem. Ez gyanút keltett, nemkülönbén az asszony zavaros felelete s a rendőrség letartóztatta Tóth Józsefnét.

Este a kihallgatás során az asszony egyre azt állította, hogy férje öngyilkos lett s mire a szobába lépett, már halva találta. Ma reggel azonban a terhelő bi-

zonyítékok sulya alatt bevallotta, hogy férjének ő a gyilkosa.

Az agyonszurt férfit a köztemető halottas kamrájába szállították, a honnan holnap temetik el.

A gyilkos nő ellen még folyik a vizsgálát.

× **Krüger hazavágyik.** (Éjjeli express tudósítás.) A „Daily Telegraph“ jelenti, hogy Krüger a napokban kérvényt fog intézni az angol kormányhoz, hogy engedjék meg neki, hogy visszatérhessen Délafrikába. Az angol kormány előreláthatólag teljesíteni fogja az agg elnök kérését.

× **Lord Roberts és a bírósági kézbesítő.** (Éjjeli express tudósítás.) Az angol hadsereg főparancsnokának a napokban furesa élménye volt egy bírósági kézbesítővel. Ez utóbbi miután nagy nehezen bejuthatott Roberts lordhoz, — egy idézést kézbesített neki, melyben a főparancsnokot egy pörben mint tanút hívták meg a bírósághoz. Roberts átvette az idézést. Ez azonban nem mozdult, hanem komoly hangon így szólott: „Még valamit uram! Itt loptam egy shillinget az ön részére „utpénz“ fejében, hogy bérkocsin mehessen a hadügyminiszteriumból a bírósághoz.“ A kézbesítő átadta a pénzdarabot a lordnak és mint aki dolgát elvégezte, tovább ment.

× **Női gyógyszerész-gyakornok.** (Éjjeli express tudósítás.) Egy fiatal hölgy, a ki Budapesten nyolcz gimnáziumi osztályt végzett, érettségi vizsgát azonban nem tett, közvetlenül Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszterhez fordult azzal a kérelemmel, hogy gyakornokul valamely gyógyszerész-tárba beléphessen. A miniszter ma értesítette a főváros tanácsát, hogy folyamodónak a kért engedélyt megadta.

× **A „Fehér rózsá ligája.“** Jamaika szigetén bizonyára eszményi törekvésű emberek lakhatnak. Egy pap, aki hosszabb ideig tartózkodott az Antillákán, Jamaika szigetén a „Fehér rózsá ligája“ czim alatt egyesületet alakított, melynek tagjai csak anyagi tulajdonságokkal lehetnek felruháztva, ha nem akarnak minden perczben véteni az egyesület alapszabályai ellen. Férjnek, feleségnek szent esküt kell tennie, hogy semmi más motivumból, csak szerelemből lépnek házasságra. Meg kell esküdniök továbbá, hogy sem az esküvő napján, sem azután mindaddig amíg a liga tagja marad, semmiféle fényűzést nem fejt ki a lakásban, ruházatban; nem rendez bő lakomákat és nem fog pazarolni. A nőknek, a kik az egyesületbe belépnek, mocsoktalan előéletűeknek kell lenniök és fogadalmat tesznek, hogy úgy lány, mint asszonykorukban szerényen, erényesen élnek s hozzátartozóiknak igen kedves otthont teremtenek. — Örvendetes jelenség, hogy a liga tagjainak a száma egyre növekedik, a mi annál meglepőbb, mert Jamaika csak nemrég a rablók és tolvajok otthona volt. A liga alapítója Amerikában és Angolországban hasonló egyesületeket akar alapítani. Ezt az egyesületet nem annyira a „Fehér rózsá ligájának“, mint inkább a „Fehér hollók ligájának“ lehetne nevezni.

SZINLAP.

Ma pénteken, 1903. évi január hó 30-án:
harmadszor:

Monna Vanna

Dráma 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Guido Colonna Klenovits Gy.
Marco Colonna Sebestyén G.
Giovanna (Monna Vanna) Guidó felesége Jeszenszkiné
Prinzivalle Palágyi Lajos
Borso, hadnagy Szilágyi Aladár
Torello, hadnagy Nagy Dezső
Trivulzió, a flórenzi köztársaság biztosa Farkas Béla
Vedio, a Prinzivalle titkárja Virágháti L.

Az új díszleteket Gyöngyösy Viktor festette.

Holnap, szombaton, január hó 31-én, bérlet
105 ik szám „C“

a színészegetyület nyugdíj-alapja javára:

A BANYAMESTER

Operette 3 felvonásban

Alkalmi vétel az új szőnyegházban.

Egészen jó minőségű futó szőnyeg mt 25 kr.

Tapestry futó szőnyeg 96 „

Nyírott futó szőnyeg 1.50 „

Egy 200 cm. széles és 300 cm. hossz

Finom Tapestry szőnyeg
14 frt 45 kr.

Ágyelő szőnyeg drb. 45 kr.

Butor szövetek

óriási választékban mire 42 kr.
kaphatók:

Bosznay J. és Társa

új szőnyegházában

Debreczen, Kossuth-utca II. sz.

Rövid idő alatt általános közkedveltségnek örvendő, saját termésű

BAGAMERI

homokhegyi boraimat üvegezve 1 ltr. 28 kr-ért, 5 liter vételnél 1 ltr. 26 kr-ért árusítom.

Bagaméri ó bor	1 liter	32 kr.
Kitonó magyaradi	1 „	46 „
Finom magyaradi	1 „	40 „
Ménesi fehér	1 „	36 „
Ménesi vörös	1 „	46 „

50 literen felül hordókba direkt a telepről szállítok.

Hordóbani rendeléseket havonként csak egyszer szállíthatok, tehát a megrendelést idejében kérem megtenni.

Tiszta kezelés és szolid kiszolgálásról kezeskedem. Tisztelettel

● **VÁRRAY JÁNOS** ●
Debreczen, Meze-utca 1-ső szám.

Önkéntes árverés

Gazdálkodással felhagyni szándékozván, Szatmármegyében Csomaköz község határában, Nagy Károlytól 12 kilométer távolságra eső 340 kis hold tagos birtokomat (30 hold szőlő, 10 hold udvar és kert, pompás urilak, borház, forraló, cseléd és vinczellér lakok, istállók), továbbá Ugoesamegye Nevetlenfalu község határában, országút és vasút mellett fekvő 140 kis hold birtokomat (tanyaépület és istállóval), vetésekkel, felszerelésekkel vagy a nélkül, önkéntes árverés úján eladom.

Az árverést a csomaközi birtokra folyó évi február 26-án délelőtt 11 órakor csomaközi tanyámon, vasuti állomás Szaniszló, névtelenfalusira 27-én Halmiban, irodámban tartom meg.

Bánatpénz 10,000 korona, a kisebbekre 1200 korona. Bővebb felvilágosítást kívánságra ad a tulajdonos

Nagy József,
ügyvéd, Halmi.

Meghívás.

Az Alföldi Takarékpénztár Debreczenben
részvénytársaság

XXX. évi rendes közgyűlését

1903-ik évi február hó 15-én d. e. 10 órakor

saját üzleti helyiségében tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Az igazgatóság jelentése az intézet irodájában 1903. február hó 1-től az érdekeltek által megtekinthető.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése, a zárszámadásokkal és a nyereség felosztása iránti javaslattal
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Két kilépő igazgatósági tag helyének választás utáni betöltése.
4. Öt választmányi tag megválasztása.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg bekezdetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Gituezi, édes Gituezi, miért nem válaszol? Talán újra nem kapta meg leveletem? Irjon, ha csak egy sort is s válasszon talán új jeligét.

Nem savanyu, de kitünő sámsoni kerti bor 22 kr literje, Csa. 6-utca 39. sz.

Örvendek dolog, hogy a közönség felvilágosodottsága mellett csak jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva, mint főgyökere magyar gyáros ajánlom a legújabb módszer szerint, mo ern berendezésű gyáramban készült kitünő pármái ibolya szappanomat, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír, a bőrt finomítja és üditi. Rendkívül szelíd hatásánál fogva a legérzékenyebb arcbőrnek is nagy sikerrel használják. Minden külföldi szappant háttérbe szorít. 1 drb 80 fillér, 3 drb 2 korona 20 fillér. Készítője: Szabó Béla gyógyszerész, pipere-szappangyáros Miskolcra. Raktár Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerertárban, Szent-Királyi Tivadar, Kálmai Lipót, Benyáts Emil és Kontsek Géza üzletében.

Ügynökök egy jóhírű vállalatához tagszerzésre azonnal felvétetnek. Czim Széchenyi-utca 8

Vasalónó felvétetik Papp Gyula mosodába.

Nyujsunk kezét a szerencsének. Már folyó évi február hó 10., 11. és 12-én lesz a nagy kedveltségnek örvendő osztálysorsjegyeknek húzása, felkérem t. vevőimet, miszerint az e húzásra szóló kedvezményes sorsjegyeiket mielőbb leváltani sziveskedjenek. Ily osztálysorsjegyek eredeti árban még kaphatók Katz Jakab irodája, Arany János-utca 9. szám. Ugyan e háznál a csomagszállítási iroda is létezik.

Óriás maróni és veresbélű narancs naponta friss érkezés, kapható ifj. Czegléd József üzletében.

Kitünő édes peremesi hagyma megérkezett Csapó-utca 28. szám alatt naponként a boltgárnál megrendelhető.

Tanulóknak ügyes fu felvétetik Földváry L. elektrotechnikai műhelyében Kossuth-utca 1. sz. az udvarban.

Elveszett kedden délbe egy kis fekete uszkár, fehér körmökkel Princesz névre hallgat. A szives megtaláló illő jutalomban részesül Tizenháromváros-u. 9. szám alatt.

Nádszék bekötését elvállalom. Madácsi János, rostás- és nádszékötő. Kossuth-utca 29. sz.

Az első debreczeni kéziratos kölesön intézet a Szent-Anna-utczáról áthelyeztetett Arany János-utca 9. sz. házba. Együttal tudatom a nagyérdemű közönséget, hogy hirlap elárúsító irodám a Piacz-Szent-Anna-utca sarok, 3-ik ajtó lett elhelyezve. Tisztelettel Katz Jakab.

3 öles bódé keréken mozgatható, pléh fedővel, üveg elejjelel eladó. Hatházi-utca 23. sz.

Butorozott utcai szoba előszobával azonnal kiadó. Burgondia-Domb-utca 2.

IV. gymnasiumot végzett fiatal ember irodai munkákra ajánlkozik. Czim a kiadóban.

Zongora tanítót (férfit) keresek gyermekekhez. Értekezhetni: Péterfia-utca 65 szám alatt.

Boros Testvéreknél divatos női ruhák, sejmek, téli kendők és velenek a versenyben létező legolcsóbb árakban, áradók feláron.

Pemetefü cukor (Borssy-féle) 1 doboz 10 krajczár. Kapható: Borssy cukrázdába és Józsa és Jóna utca üzletében.

Lindenfeld J. Jenő Városház-utca 2. sz. Legfinomabb fűmél 3 csillagos petro- 14 kr. 2 leum literje 12 kr. csillagos.

Kitünő ASZTALI BOROK érkeztek
Kontsek Géza

fűszer- és borkereskedésébe.
Szabó Gyula úr termése.
Ermelléki asztali vegyes 1 liter 35 kr.
Ermelléki rizling 1 liter 40 kr.
Leszállított árak!

Farsangi cikkek

nagyválasztóka

KARDOS LÁSZLÓ

Kossuth-utca üzletében.

Nevezetesen fehér és szines:

Batisztok,

Ajour szövtek,

Íogek,

Harsnyák,

Zsebkendők,

Dizskötények.

Építésszek és építetők

figyelmébe!

Van szerencsém a tekintetes építész és építomesterek, valamint a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni és értesíteni, hogy 10 év óta fenálló, hét év óta pedig gőzerőre rendezett asztalos műhelyemet újabb, nagyobb munkaerőt bíró gépekkel pótoltam, mely által azon helyzetben vagyok, hogy nagyobb építkezéseknél szükséges munkálatokat is elfogadhatok, elvállalok ezenkívül portál építéseket, bolti-, kávéházi berendezéseket, a legjutányosabb árak mellett.

A n. é. közönség becses pártfogását továbbra is kérve, vagyok kiváló tisztelettel

KALÁSZY KÁLMÁN

asztalosmester,

Kassa-utca 6-ik szám.

A híres és közkedveltségnek örvendő Kaszon-Impér

„Répáti“ savanyuviz

mai naptól kezdve közvetlenül a forrástól, egész friss töltésben kerül forgalomba,

Dr. Lengyel Béla m. kir. egyetemi tanár szakvéleménye a következő: a K.-Impér „Répáti“ savanyuviz a jök között is a legjobbak közé tartozik, nemcsak mint élvezeti ital kitünő, hanem mint gyógyító ital is megbecsülhetetlen szerencsés vegyi összetétele rendkívül dus szénsavtartalma következtében megérdemli, hogy a maga nemében legkitünőbbek egyikének tekintessék.

Purjesz Zsigmond dr. professzor a következőképpen nyilatkozik: Alulírott bizonyítom, hogy a „Répáti“ savanyuvizet a nyákhártyák hurutos bántalmal ellen ismételve jó sikerrel alkalmaztam.

Első rangu gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese és gyomorbetegségekre, gyuladással hólyag és közsvényes bántalmak ellen stb. stb.

Főuri kedvencz ital, a legkedvesebb pezsgőborviz.

Debreczeni főraktárunk: Kontsek Géza és Főlegyházy János uraknál,

hol mindig friss töltésben kapható.

Kereskedőknek és vendéglősöknek nagyban előny árak.

Következő vendéglőkben kapható: Hauer Bertalan, Angol királynő, Németh András, Bika-szálloda, Törő Imre, Fehérlő-szálloda, Dréher sörcsarnok, Frohner-szálloda, Vogel Ferencz Vasut szálloda, Kis-pipa, Kemény János, Széchenyi-szálloda, Szarvas vendéglő, Debreczeni szálloda, Kormos vendéglő, Zech Józsefnél Korona vendéglőben.